

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-873-M-75/17-02-17

Zagreb, 1. lipnja 2017.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnika Tomislava Pahovića, općinskog načelnika Općine Motovun-Montona, za davanjem mišljenja Povjerenstva**, na 181. sjednici, održanoj 1. lipnja 2017.g., daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na temelju članka 14. stavka 5. ZSSI-a, dužnosnica Dina Kotiga, zamjenica općinskog načelnika Općine Motovun-Montona, može istovremeno uz obnašanje navedene dužnosti biti članom upravnih i nadzornih tijela najviše dviju neprofitnih udruga i zaklada te u tom okviru može obavljati i funkciju predsjednice udruge Društvo „Naša djeca“ Motovun, ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Dodjela sredstva iz proračuna Općine Motovun-Montona udruzi Društvo „Naša djeca“ Motovun na temelju provedenog javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga, ne predstavlja povredu odredbi ZSSI-a, pod uvjetom da je postupak dodjele sredstava proveden sukladno odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“ broj 26/15.) te ukoliko se u postupku koji je prethodio dodjeli sredstava dužnosnica pridržava uputa iz ovog mišljenja.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je Tomislav Pahović, općinski načelnik Općine Motovun. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen 25. svibnja 2017.g., pod poslovnim brojem: 711-U-1895-M-75/17-01-1 povodom kojeg se vodi predmet broj M-75/17. Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su gradonačelnici, općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu navedenog Zakona, stoga je Tomislav Pahović povodom obnašanja dužnosti općinskog načelnika Općine Motovun-Montona obavezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a. Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva, koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

U zahtjevu dužnosnik navodi da je na lokalnim izborima održanim 21. svibnja 2017.g. u prvom krugu izabran na dužnost općinskog načelnika Općine Motovun-Montona, u drugom uzastopnom mandatu, a za zamjenicu općinskog načelnika Općine Motovun-Montona izabrana je Dina Kotiga koja će navedenu dužnost obnašati volonterski, bez zasnivanja radnog odnosa. U zahtjevu se navodi da dužnosnica Dina Kotiga istodobno obavlja funkciju predsjednice udruge Društva „Naša djeca“ Motovun koja je korisnik proračunskih sredstava Općine Motovun-Montona. Dužnosnik traži mišljenje Povjerenstva je li izabrana zamjenica općinskog načelnika Općine Motovun-Montona povodom opisanih okolnosti u sukobu interesa te bi li trebala podnijeti ostavku na funkciju predsjednice navedene udruge.

Iako u konkretnom slučaju dužnosnik nije zatražio mišljenje Povjerenstva je li neko njegovo postupanje u skladu s načelima javnih dužnosti, već se postavljeni zahtjev odnosi na situaciju u kojoj se nalazi zamjenica općinskog načelnika, Povjerenstvo i na tako postavljeni zahtjev daje obrazloženo mišljenje, s obzirom da se radi o drugom dužnosniku u smislu članka 3. stavka 1. podstavka 43. ZSSI-a koji dužnost obnaša u istom tijelu javne vlasti, stoga pravovremeno tumačenje obvezi koje proizlaze iz ovog Zakona kao i postupanje u skladu s uputama Povjerenstva, može pridonijeti očuvanju integriteta i vjerodostojnosti dužnosnika te povjerenja građana u tijela javne vlasti.

Uvidom u Konačne rezultate izbora za općinskog načelnika Općine Motovun-Montona od 29. svibnja 2017.g. utvrđeno je da je Dina Kotiga izabrana za zamjenicu općinskog načelnika Općine Motovun-Montona u mandatu 2017.g. – 2021.g.

Člankom 14. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da dužnosnici smiju biti članovi upravnih i nadzornih tijela, najviše dviju, neprofitnih udruga i zaklada, ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova. Člankom 20. stavkom 3. ZSSI-a propisano je da obveze koje za dužnosnika proizlaze iz članka 7., 8., 9., 14. i 17. tog Zakona počinju danom stupanja na dužnost i traju dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti.

Člankom 16. Zakona o udrugama („Narodne novine“ broj 74/14.) propisano je da članovi udruge upravljaju udrugom neposredno ili putem svojih izabranih predstavnika u tijelima udruge na način propisan statutom. Stavkom 3. propisano je da je skupština najviše tijelo udruge. Statutom se može utvrditi drukčiji naziv skupštine kao najvišeg tijela udruge. Stavkom 3. propisano je da se statutom udruge, osim skupštine, mogu utvrditi upravna (izvršna), nadzorna i druga tijela udruge.

Uvidom u Registar udruga pri Ministarstvu uprave utvrđeno je da je pod registarskim brojem 18001148, OIB 74547346510, upisana udruga Društvo „Naša djeca“ Motovun sa sjedištem udruge u Motovunu. Iz podataka upisanih u Registar udruga proizlazi kako funkciju predsjednice navedene udruge od 29. svibnja 2015.g. do 29. rujna 2017.g. obavlja Ivana Pilat.

Upisane djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi udruge su poticanje i organiziranje aktivnosti s djecom, promicanje i ostvarivanje prava djece, vođenje i poticanje psihosocijalnih, humanitarnih i drugih aktivnosti koje pomažu djeci, poticanje djece predškolske i školske dobi na druženje, igru i razvijanje stvaralačkih aktivnosti u slobodnom vremenu, upoznavanje djece s pravima djeteta osnivanjem i radom Dječjih foruma i druge upisane djelatnosti.

Funkcija predsjednika udruge predstavlja drugo upravno (izvršno) tijelo osnovano sukladno Zakonu o udrugama. Na temelju članka 14. stavka 5. ZSSI-a dužnosnica Dina Kotiga može za vrijeme obnašanja dužnosti zamjenice općinskog načelnika Općine Motovun-Montona istodobno obavljati funkciju predsjednice udruge Društvo „Naša djeca“ Motovun, uz uvjet da nije istovremeno član upravnih i nadzornih tijela u više od dvije neprofitne udruge i zaklade, ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Člankom 4. stavkom 3. ZSSI-a propisano je da se poslovnim odnosom u smislu tog Zakona, pored ostalog smatraju potpore i drugi oblici stjecanja sredstava od tijela javne vlasti. Stavkom 4. istog članka, propisano je da se poslovnim subjektom smatraju trgovačka društva, ustanove i druge pravne osobe te drugi subjekti poslovnih odnosa kao što su trgovci pojedinci, obrtnici i nositelji samostalnih djelatnosti i članovi drugih poslovnih subjekata osnovanih na temelju zakona.

Slijedom navedenog, udruga se također smatra poslovnim subjektom u smislu odredbi ZSSI-a. Međutim, zabrana stupanja u poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem dužnosnica obnaša dužnost, propisana člankom 17. stavka 1. ZSSI-a, ne odnosi se na udruge, s obzirom da sukladno odredbama o članstvu i imovini udruga te raspolaganju prihodima udruge, članovi udruge i članovi njihovih upravljačkih tijela, nemaju udjele u vlasništvu udruge u smislu navedene odredbe ZSSI-a.

Stoga niti poslovni odnos koji nastaje stjecanjem financijskih sredstava po osnovi financiranja programa i projekata te po osnovi donacija ili sponzorstava iz proračuna Općine Motovun-Montona, sam po sebi nije zabranjen u smislu članka 17. stavka 1. ZSSI-a.

Sukladno odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13 i 137/15.) ovlaštena i odgovorna osoba u poslovima raspolaganja sredstvima općinskog proračuna je općinski načelnik, a ne njegov zamjenik te općinski načelnik predlaže proračun, pa utoliko dužnosnica nije po svom položaju u situaciji sukoba interesa ili moguće povrede zabrana propisanih odredbama ZSSI-a.

Odredbama Zakona o udrugama i odredbama Uredbe Vlade Republike Hrvatske o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“ broj 26/15., u daljnjem tekstu: Uredba), pored ostalog propisani su uvjeti i postupak financiranja udruga iz proračuna jedinica lokalne samouprave putem financiranja programa i projekata od interesa za opće dobro u Republici Hrvatskoj, zatim obveza izvještavanja o korištenju dodijeljenih sredstava, sukob interesa u postupku dodjele sredstava iz javnih izvora, obveze isključivo namjenske potrošnje dodijeljenih sredstava te ostale ugovorne obveze korisnika financiranja.

Dodjela financijskih sredstava udruzi Društvo „Naša djeca“ Motovun u kojoj dužnosnica obavlja funkciju predsjednice udruge, na temelju javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz proračuna Općine Motovun-Montona sama po sebi ne predstavlja povredu odredbi ZSSI-a, pod uvjetom da je postupak dodjele sredstava proveden sukladno odredbama Zakona o udrugama i navedene Uredbe Vlade Republike Hrvatske.

Međutim, Povjerenstvo ističe da je obveza svakog dužnosnika da u obnašanju javne dužnosti, postupi sukladno načelima djelovanja propisanim člankom 5. ZSSI-a. Naime, u obnašanju javnih dužnosti, dužnosnici su dužni postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano, čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Načela djelovanja obvezuju dužnosnike da u svakoj situaciji mogućeg (potencijalnog) sukoba interesa, postupaju na način kojim štite javni interes i povjerenje građana u nepristrano obavljanje javne dužnosti.

Povjerenstvo tumači da povodom obavljanja funkcije predsjednice udruge dužnosnica ima osobni interes, ali ujedno i obvezu prema ostalim članovima udruge, djelovati u korist te udruge. U konkretnoj situaciji, dužnosnica je s jedne strane dio izvršne vlasti jedinice lokalne samouprave koja dodjeljuje sredstva iz proračuna za projekte i programe udruga, a s druge strane dužnosnica je član upravnog (izvršnog) tijela udruge kojoj se sredstva dodjeljuju. Time se dužnosnica istovremeno pojavljuje u dvostrukoj ulozi pa nastaje situacija u kojoj privatni interesi dužnosnice ili interesi udruge za koju se smatra da je s dužnosnicom interesno povezana pravna osoba, mogu doći u sukob s javnim interesom.

U takvoj situaciji, osnovano se može smatrati da privatni interesi mogu utjecati na nepristranost dužnosnice u obnašanju javne dužnosti u postupku dodjele sredstava ili ostvarivanja drugih probitaka ili interesa te udruge, o kojima odlučuje tijelo vlasti u kojem dužnosnica obnaša javnu dužnost. Dužnosnica je stoga dužna pravovremeno poduzeti potrebne radnje kako bi se otklonila svaka sumnja da dužnosnica na bilo koji način koristi obnašanje svoje javne dužnosti kako bi ostvarila osobni probitak ili probitak udruge kao interesno povezane osobe, bilo posrednim utjecajem kroz svakodnevnu komunikaciju s općinskim načelnikom kao ovlaštenom i odgovornom osobom za raspolaganje sredstvima iz općinskog proračuna, bilo u iznimnoj situaciji u kojoj je na zamjenika općinskog načelnika delegirano predlaganje ili donošenje relevantnih odluka.

Ukoliko Dina Kotiga obavlja funkciju predsjednice udruge Društvo „Naša djeca“, upućuje se da o navedenoj okolnosti obavijesti Općinsko vijeće Općine Motovun-Montona kako bi članovi predstavničkog tijela javne vlasti prilikom donošenja odluka vezanih za dodjelu sredstava iz proračuna Općine Motovun-Montona udrugama općenito, a osobito povodom dodjele sredstava udruzi čija je dužnosnica predsjednica, imali mogućnost procijeniti jesu li na prijedloge odluka koje se donose utjecali privatni interesi koji su u suprotnosti s javnim.

Dužnosnica Dina Kotiga ni na koji način ne bi trebala sudjelovati u utvrđivanju kriterija za odabir programa i projekata udruga koji će se financirati iz proračuna Općine Motovun, a u slučaju prijave za financiranjem programa i projekata udruge Društvo „Naša djeca“ Motovun za dodjelom sredstava iz proračuna Općine Motovun-Montona dužnosnica ne bi smjela sudjelovati u poslovima razmatranja i odlučivanja o toj prijavi kao niti u poslovima razmatranja i odlučivanja o ostalim prijavama u istom javnom natječaju, niti u drugim poslovima koji se odnose na poslovni odnos između Općine Motovun-Montona i udruge u kojoj obavlja funkciju predsjednice, primjerice u poslovima vezanim za izvršenje odluke o dodjeli financijskih sredstava navedenoj udruzi i praćenje i provjeru provedbe programa ili projekta.

Podatak o povezanosti s udrugom Društvo „Naša djeca“ Motovun odnosno podatak o članstvu ili obavljanju funkcije predsjednice navedene udruge, dužnosnica je dužna navesti i u propisanom obrascu izvješća o imovinskom stanju dužnosnika.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovog akta.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl. jur.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Tomislav Pahović, elektronička dostava
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana

